

Przesyłki pieniężne i reklamacje nieotrzymanych numerów wysyłać należy do:

Administracji „Łączności”
Kraków, Krzywa 6. I. p.

Zaś komunikaty, korespondencje i listy do:

Redakcyi „Łączności”
Kraków, ul. św. Jana Nr. 28.
Rękopisów Redakcyja nie zwraca.

Ogłoszenia

przyjmuje się w Administracji pisma po cenie 5 ent. za wiersz petitowy.

Numer pojedynczy kosztuje 7 ent.

ŁĄCZNOŚĆ

Numera pojedyncze nabywać można:

w Krakowie:

w redakcyi pisma od 11—12 rano i od 2—3 pop., z wyjątkiem niedziel i świąt, u wydawcy od 9—12 rano; w biurze dzienników Hopenca i Salomonowej; w głównej trafice, w księgarniach Spółki wydawniczej i p. Miłkowskiego.

Nieopieczętowane reklamacje wolne są od opłaty pocztowej.

Biuro Redakcyi otwarte codziennie od godz. 10—12 i od 5—7 popołudniu.

Organ Stronnictwa katolicko-narodowego

oraz Związku krajowego katolicko-robotniczych stowarzyszeń.

Wychodzi co tydzień w Niedzielę.

Prenumerata wynosi:

w Austrii z przesyłką: rocznie 2 zlr. 50 ent., półrocznie 1 zlr. 25 ent., kwartalnie 70 ent.

Z Bogiem i z Narodem!

Wydawca: Antoni Stróżyński.

Prenumerata wynosi:

Za granicami Austro-Węgier: rocznie 4 zlr., półrocznie 2 zlr., kwartalnie 1 zlr.

Alleluja!

W chwale męczeństwa, po dniach pogromu,
Co lzy z pod świętych wydarły powiek,
Mocą najwyższej Woli ogromu
Zmartwychpowstaje Bóg — Człowiek.

A na uczenie Bożego Syna,
Co rozdarł mroku zasłony,
Cała się ziemi mu dziedzina,
Przywdziewa strój swój zielony.

O, zmartwychwstańcie, drzewa i kwiaty,
Zmartwychwstań, cała przyrodo,
Słońce w niebo szeptu i aromaty,
Darząc owocem, jagodą.

Niech plon stokrotny wydadzą niwy,
By głodnych zbrakło na świecie,
By każdy, każdy był tu szczęśliwy,
Starzec, niewiasta i dziecię.

Niechaj w poświecie jasnych promieni,
Duch ludzki w wyżynach buja,
Niech siew Chrystusa bujnie się pleni,
Hymn świata brzmi: »Alleluja«!

W dzień Zmartwychwstania.

„Wówczas Maryja Magdalena i Maryja Jakubowa i Salomea nakupiły wonnych olejków, aby przyszedłszy, namazały Jezusa. A bardzo rano pierwszego dnia z sobotą przyszły do grobu, gdy już zaszło słońce. I mówily między sobą: Kto nam odwali kamień ode drzwi grobowych? A pojrzawszy, obaczyły kamień odwalony, albowiem był bardzo wielki. A wszedłszy w grób, ujrzały młodzieńca siedzącego po prawej stronie, ubranego w szatę białą i zdumiały się. Który im rzekł: Nie lekajcie się!... Jezusa szukacie Nazareńskiego, ukrzyżowanego. Wstał! nie masz Go tu: oto miejsce gdzie Go położono. Ale idźcie, powiedzcie uczniom jego i Piotrowi, że was uprzedza do Galilei“.

Tyle opowiedział św. Mateusz w ewangelii swojej. W ciągu dziewiętnastu wieków milion milionów razy powtórzyły te słowa narody na całej kuli ziemskiej. Zapatrzone w Chrystusa powstającego z martwych, przejęte wiarą nadziejską, idą przez ciernie i gluche skały tam, gdzie ich uprzedził — do nieśmiertelności.

Trzy niewiasty, jak trzy potęgi życia: wiara, nadzieja, miłość — pierwsze ujrzały cud Zmartwychwstania i obwieścili go światu. Zmartwychwstał — bo wierzył, zmartwychwstał — bo miał nadzieję, zmartwychwstał — bo kochał.

Więc i człowiek uzbrojony w te trzy tarcze, idzie przez życie przebojem — walczy, upada i znów się podnosi — słucha głosu niewiast, patrzących jasno w tajemnice życia, głosu matki, siostry i tej którą nad inne umiłował — chłonie w piersi niebo i śmiało w oczy spogląda śmierci, bo przed nim świt zmartwychwstania.

Corocznie świat chrześcijański obchodzi wielkie święto Zmartwychwstania, będące godłem zwycięstwa miłości nad samolubstwem, światła nad ciemnościami, prawdy nad fałszem. Corocznie w dniu tym składamy sobie życzenia «wesolego Alleluja!...»

Ale nie dość powtarzać radośnie: alleluja! nie dość obdzielać się braterskimi w tym dniu życzeniami, nie dość zewnętrznymi

oznakami objawiać uwielbienie i umiłowanie Tego, który «śmiercią śmierć zwyciężył» — ale trzeba, żeby On zmartwychwstał w sercach naszych i w czynach naszych. Trzeba, żeby się prawdą stała ta miłość w całym życiu naszym, żeby objęła wszystkich i wszystkich spolem zjednoczyła. A wtedy wyjdzie prawda zwyciężką — wtedy silni będziemy wiarą, nadzieją i miłością.

Tego w dniu dzisiejszym z serca wszystkim życzymy!...

Chcemy — żądamy!

Ażebymy przywiązać się do czegoś, ażebymy coś pokochać, trzeba jasno zdać sobie sprawę z stosunku wzajemnego. Jeżeli więc pismo nasze ma łączyć w okolo siebie wszystkich chętnych do zbożnej pracy, a ze swej strony żąda, żeby czytelnicy «Łączności» stali przy niej murem i w zwartym szeregu szli za jej sztandarem na przeboj — należy wiedzieć dokładnie i zawsze pamiętać, czego możemy od siebie nawzajem wymagać.

Pismo nie może zastąpić kapłana — nauczyciela — adwokata; pismu nie wolno podejmować zadań, które do niego nie należą i przerastają jego siły; — dzienniki i czasopisma, które odwoływałyby się tylko do uczuć, pozostałyby bez wpływu; redaktorzy, którzy udawaliby bakalarzy i przemawiali przedewszystkiem do rozumu — znużiliby prędko i straciliby czytelników; — wydawnictwa pism, któreby czyniem z dnia na dzień zechciały dopomagać czytelnikom — miałyby zbyt często do czynienia z komornikiem sądowym — «wujaszkiem»!

Pisma szczerze i rzetelnie nie mieszają się do spraw Kościoła, nie przybierają tonu kaznodziejskiego, nie biorą też w wyłączną dzierżawę wszelkiej mądrości, nie rozumują po profesorsku i wreszcie nie przyrzekają nikomu skutecznej obrony, nie sypią w oczy piaskiem złotych obietnic.

Książki, chcąc pracować z pożytkiem dla religii, musi bezustannie rozgrzewać uczucie, zaspakajając wyższe pragnienia serca ludzkiego; nauczyciel obowiązany jest rozświecać umysł, dostarczać karmu w pierwszym rzędzie umysłowi; adwokat winien działać, zabiegać, przekonywać, bronić, — dziennikarz może i powinien nadewszystko: wypowiadać i podniecać, podierać **wolę** społeczeństwa. Tylko takie pismo spełnia należycie swe posłannictwo, gdy sumiennie bada **wolę** czytelników, nadaje jej kierunek i wygłasza ją śmiało, jasno, z naciskiem! Tyle i nie więcej może i powinno czynić; tyle też tylko ma prawo wymagać ogół od swoich organów prasy.

Kto wie, czego chce, kto umie żądać usilnie i natarczywie — ten dowodzi, że żyje, że jest młodym i dojrzałym zarazem, że spodziewa się czegoś, wierzy w postęp i w szczęście. W «Łączności» naszej jest moc młodzieńcza, spokój wytrawnego męża, hart staropolski i ufność głęboka w zwycięstwo dobrej sprawy: nie próżna to chwalebna mowa przez nas, lecz poczucie, że praca rzetelna i trud prawdziwy nigdy nie idą na marne, że Bóg wspiera łaską Swoją, proszących o nią, że wreszcie za nami stoją ludzie, którzy dążąc do polepszenia doli warstw pracujących, chcą i muszą mieć własny organ. Chcemy i żądamy wszędzie i zawsze łączy: łączy między domem a szkołą, między Kościołem a państwem, między chlebobawcami a pracobiorcami, łączy między wsią a miastem,

między chrześcijańskimi kupcami a spożywcami i wytwórcami (co najskuteczniej osiągnąć można przez ogłaszanie się kupców w «Łączności»). Tęby były żądania zwrócone na zewnątrz.

A ktokolwiek znajdzie się w kole łączy, wstąpi do nierozdzielnej pierścienia wspólności interesów, dążeń i celów, ten już z swej woli nikomu tłumaczyć się nie potrzebuje, bo jego «chcę i żądam» zwrócone jest także na wewnątrz. Domagając się tak wiele i tak usilnie od ludzi, stosunków i urzędów będących po za kołem naszego stronnictwa, dla tego właśnie i do siebie samych tem wyższe stawiamy żądania. Im większe obowiązki, im większa zdolność do podejmowania i wypełniania obowiązków, tem szersze przysługują wtedy prawa. Otóż nam wolno żądać śmiało rozszerzenia praw naszych, bo równocześnie pracujemy nad wyrobieniem dzielnych, uświadomionych obywateli. Oto droga do szczęścia — wola «Łączność» do całego społeczeństwa i radzi:

Unikaj serca zatrute gorczyzłą,
Gniazdo się gadów w takich sercach mieści.
Gdy go się dotkniesz, wzdrzygnie się z boleści,
Żądło pokaże płazy i zasyczą.
Unikaj takich, co gryzą, jak smyczą
Psów rozszeszczanych słowem przykrej treści —
I takich, którzy w śpiewie, co nam pieści
Ucho, wnet błędy wskażą i polieczą.
Takiego szukaj któremu z ust płynie
Łagodne słowo, w niem myśli zdroj świeży,
Z którego mowy w zwatpioną godzinie
W mroczną głęb ducha jasny blask uderzy:
Temu w pielgrzymce podaj dłoń. Jedynie
Pociechę niesie ten, co w szczęście wierzy.

Listy z ziem polskich.

Z Warszawy.

(Teatr ludowy. — »Dzierżawca z Olesiowa«).

W pierwszym ćwierćroczu istnienia dał nasz »teatr ludowy« sto przedstawień, na których było okragło 100 tysięcy widzów, złożonych z uboższej inteligencji i tych mas ludowych, które jeszcze rok temu, dwa, trzy i dziesiątki lat trawiły czas zdrowie i pieniądze na poszukiwaniu rozrywki i uciech tam, gdzie wpływ pijaństwa zaciera wszelkie zasady religii i moralności, o co rozbija się nieraz szczęście ognisk domowych, zkad szerzy się zepsucie i zgnilizna moralna.

Zarząd teatru ludowego z p. Maryanem Gawalewiczem na czele odznaczał się sprężystością, zbiegliwością i uprzejmością. Oddziaływało to korzystnie na publiczność, której zachowanie się nieskrępowane, pełne naturalnej swobody, dowodzi, że chętnie tu przyszła, że jej tu dobrze i że całym sercem korzysta z rozrywki taniej, przystępnej uboższemu, lecz podanej im w sposób, który nie rodzi ani prawdziwego ani fałszywego wstydu czy zażenowania. Dziś pewne sztuki mają swój rodzaj publiczności; zmienia się jej jakość — nie zmienia liczba, a stałym już można nazywać objaw, że połowę miejsc siedzących zajmuje mniej zamożna, inteligentna publiczność. Soboty i niedziele sprowadzają tłumy ludu robotczego.

Grano już »Biedaków« Świderskiego, »Młynarz i kominiarz« Korzeniowskiego, »Grube ryby« Bałuckiego, »Pod godłem krzyża« Danielewskiego, »Z dobrego serca« Rydla, »Lobzowanie« Anczyca, i wiele innych sztuk.

Grę aktorów w sztukach ludowych cechuje brak prawdy i szczeroci. Braki te uwydatniły się najbardziej w »Zagrodzie Sobkowej. Nie lud to prawdziwy, nie chłopci

i dziewczki, ale mieszcuchy źle poprzebierane za włościan i włościanki. Szczególnie grzeszą ostatnie przesadą stroju, stale jakby do niesienia feretronu podczas procesji ubrane. Nie jakaś bezcelowa papuzia barwność, sroczą gadatliwość, ani szopkowata trzepotliwość, ale największa prawda, szczerść i prostota powinny tu panować. Nie wyłącza to bynajmniej rozmachu, który godzi się z przysłowiowym »rozumem chłopskim«. Dla uwydatnienia postaci baby wiejskiej lub dziewczyny, nie wystarcza już dziś całe pięć aktów opierać ręce jakby z piernika na biodrach i seplenić lub też oblać to wszystko sosem płaczliwości. Lud nasz nigdy nie był tak płytkim ani czulościowym, a znamy go już dziś dobrze. Takim prawdziwym musi go odtwarzać i teatr, w pierwszym zaś rzędzie teatr ludowy.

Wkrótce wystawioną tu będzie wyborna sztuka Przybylskiego »Dzierżawca z Olesiowa«. Przejżdżając ubiegłej niedzieli przez Kraków, byłem na przedstawieniu tej wesołej sztuki, slyszalem jak teatr trząsł się ze śmiechu i jak hucznie oklaskiwano grę p. Romana w roli tytułowej. Prawda i szczerść była zaletą tej gry, prawda i szczerść humoru staropolskiego, milego, płynącego z serca, znamionuje też utwór p. Przybylskiego. Niby tam nie nowego w tym »Dzierżawcy z Olesiowa«, ale przecież, kto tak szczerze umie kochać ziemię rodzicielkę, kto tak ognście bierze się do umiłowanej niewiasty jak ów poczciwy »Dzierżawca z Olesiowa« — ten zawsze ujmie sobie widzów. R.

W pocie czoła.

Pod takim nagłówkiem podawać będziemy stale wiadomości i uwagi o zabiegach i staraniach w celu podniesienia rolnictwa, handlu i przemysłu, wszelkie przejawy rzetelne o trudu i hartu, wszystko co podjętem zostanie w kierunku naprawy stosunków społecznych; wreszcie podnosić tu będziemy z uznaniem i dla zachęty energiczną działalność urzędników i władz, o ile zwracać się ona będzie ku ukróceniu zuchwalstwa i samowoli żydów, socjalistów i wyzyskiwaczy wszelakich. Zapraszając usilnie ludzi dobrej woli do współpracownictwa w tej zwłaszcza rubryce, zalecamy mianowicie podnoszenie zasług tych urzędników, którzy dla dobra społeczeństwa katolickiego i polskiego wykonywują władzę sprawiedliwie a surowo. Przyswiecać nam tu będą pamiętne słowa radcy Bujaka, wypowiedziane w słynnym procesie OO. Jezuitów nowosądeckich przeciwko socjalistom: »Daleko lepiej stoją społeczeństwa te, które są najsurowszemi choćby prawami rządzone, ale gdzie te prawa są wykonywane i mają powagę, aniżeli te, gdzie panuje anarchizm«.

1) Pocieszająca wieść nadchodzi z Glińian o dzielnej pracy pogromców żydów-wyzyskiwaczy.

W dziedzinie administracyjnej zwalcza tych żydów, i na każdym kroku wykrywa ich niegodziwość, zarządzający miastem od 20 miesięcy, komisarz rządowy, p. Zenon Rawicz-Rojek. Sledzi on i wyszukuje osobiście nory do gier hazardowych, utrzymywane przez żydów, przestrzega ściśle przepisów ustawy o spoczynku niedzielnym i godzinach policyjnych dla restauratorów i szynkarzy. Odbiera nieprawnie w zastaw przyjmowane przedmioty, rewiduje miary i wagi, tępi wszelkie nieuprawnione, pokątne handelki, karze surowo przekupniów, wykupujących przed miastem niesione przez ludność okoliczną, na targi i jarmarki, artykuły żywności, słowem, niezmordowanie pracuje nad wyzwoleniem dobrodusznym mieszczań i wieśniaków z rąk lichwiarzy żydowskich, o ile to tylko leży w jego zakresie działania.

Żydzi usiłowali p. R. przekupić, za co ich wysłannik (Stolzenberg) dostał się na 9 miesięcy do więzienia. Działalność p. R. wspierają z zapalem sędzia p. Kazimierz Schoenett i sekretarz sądu p. Stanisław Monne, ścigając wytrwale i bez pardonu wszelkich lichwiarzy.

2) Grono pań podjęło się wprowadzenia w życie znanej dotąd gałęzi przemysłu domowego, a mianowicie guziczek do białej bielizny, dotychczas wyłącznie sprowadzanych z innych prowincji austriackich. Guziczki, — to wprawdzie tylko drobny artykuł, lecz jeżeli się zważy, że w każdym domowym gospodarstwie są one konieczne potrzebne i to w znacznej ilości, niepodobna nie przyznać, że rozpowszechnienie w całym kraju wyłącznie krajowych guziczek miałoby nie małą doniosłość dla rozwoju dobrobytu szerokiej mas ludności zwłaszcza wiejskiej. Grono pań, wyuczyło już kilkadziesiąt dziewcząt ze Lwowa i okolicznych wsi robienia guzików, a osiągnięte wyniki pozwalają żywić nadzieję, że nowa ta gałąź przemysłu domowego, w razie poparcia ze strony publiczności, zdoła się rozprzestrzenić szeroko po całym kraju. W Krakowie mają na składzie guziki krajowe pp. Porębski i Zimmer. Rynek gł.

3) Przy ulicy Floryańskiej nr. 9 w Krakowie otwarto w ubiegły poniedziałek pierwszy sklep związku handlowo-przemysłowego krawców chrześcijańskich. W sklepie tym nabywać można tanio doskonale ubranie gotowe i na zamówienie. Po poświęceniu sklepu przemówił do zgromadzonych członków ks. dr. Caputa. Dyrektorem przedsiębiorstwa jest ks. Mińskiński a kierownikiem fachowym p. Filipkiewicz. Odtąd nie wolno zanosić pieniędzy do sklepów żydowskich. Popierajmy chrześcijan!

Ruch społeczny.

Gromnik 4 kwietnia.

Dla naszej parafii stronnictwo katolicko-narodowe także urządziło zgromadzenie ludowe na dniu 1 b. m. Zgromadziło się przeszło 300 poważnych włościan, którzy

od samego południa, to jest od skończenia sumy, oczekiwali na rozpoczęcie wiecu. Czekali 4 godziny; takie zainteresowanie budzi w Tarnowskim stronnictwo katolicko-narodowe.

Ks. proboszcz Wąsowicz zagał zgromadzenie, następnie obrano przewodniczącym pana Florka, naczelnika gminy, zastępcą ks. proboszcza, a sekretarzem p. Witowskiego, zarządcę dóbr.

O organizacji katolicko-narodowej mówił ks. dr. Żyguliński. Na wstępie swego przemówienia w żywych barwach przedstawił obraz zniszczenia, jakie zwykła zarządzać rozszałała powódź.

Podczas takiej klęski ludzie troskliwi o mienie obywateli pracują ze wszystkich sił nad sypaniem grobli i stawianiem zapór dalszemu zniszczeniu. Taką powodzią, daleko jeszcze gorszą, bo rujnącą spokojne sumienia, zagrażają ludowi naszemu stronnictwa przewrotu, zatruwając ducha narodu swemi pisenkami. Zadaniem tych niecznych pisemek jest powaśnić stany społeczne, porozrywać wszelkie łączniki między nimi, a wreszcie pchnąć wszystkich do okrutnej a zaciętej walki. Przeciw temu zalewowi, powinni ludzie, którzy szczerze lud milują, stanowczo wystąpić. Lud także powinien sam się bronić od tego rodzaju szkodników.

Domagać się sprawiedliwości, szczególnie dla stanów niższych jest naszym obowiązkiem, ale zapominać nam także nie wolno o miłości względem stanów wyższych. Organizacya katolicko-narodowa będzie występowała przeciwko wszelkiemu zepsuciu u góry i u dołu; równocześnie zaś będzie zaszczebiała zasady katolickie i polskie w całe życie prywatne i publiczne. Z czasem więc dokona ona wielkiego dzieła pogodzenia wszystkich warstw społecznych.

P. Jamrowicz z Tarnowa umie znakomicie przemawiać do ludu, gdyż w dosadnych a przystępnych słowach poddał krytyce działalność ks. Stojałowskiego.

W obronie księdza Stojałowskiego stanął włościanin Mleczek z Chojnik i podnosił jego zasługi około rozbudzenia ruchu ludowego. Wprawdzie przyznał, że ks. Stojałowski niejednokrotnie za daleko się zapędził w gromieniu swych przeciwników, ale mimo to ceni go bardzo bo on pierwszy »otworzył oczy ludowi«.

W obronie jednak wiary i duchowieństwa gotów iść na śmierć!

Włościanin Jakubowski prosił, ażeby na wiecach nie występować przeciwko księdzu Stojałowskiemu i «nie plamić jego sukienki». (Głosy: Sam on już swą suknię splamili!) Lud mniej oświecony będzie dziwnie patrzył na walkę taką księży przeciwko księdzu. Na końcu dodał, że choć ceni ks. Stojałowskiego, zgadza się jednak na zasady i program stronnictwa katolicko-narodowego, i życzy sobie bardzo być jego mężem zaufania. P. Mikulski robotnik z Tarnowa mówi, że księża biskupi bardzo dobrze czynią, wydając zakazy czytania pism i broszur, które zatruwają ducha ludu.

Siła złego — na jednego.

Obrazek z życia stróża warszawskiego.

Hej, w święty Szczepan — każdy sobie pan — toż tego «państwa» postanowiono dziś użyć w izdebce stróża Jędrzeja. Ciekawicie, dobrzy ludzie, czy to ucztą wspomniała, choćby z tuzina «parówek», czy napitek obfity, z czystej onopolówki, czy może nowe szaty na grzbiecie świadczyły o jednodniowej pańskości stróża i jego rodziny. Nic z tego. Bo zimy latosiej ten prawdziwym «panem» w Warszawie, u kogo w piecu węgle się żarzą. A oto stróż, stróżka i stróżęta z szacunkiem spoglądają na skarb drogocenny, co czerni się w kącie izdebki: malutką tę miarkę węgla przez cały ciulano tydzień, ażeby choć w święta ucziwie podpalic w piecyku!

Sześć złotych za pud, oj drogo! wzdycha stróż — i węgiel kamienny wydaje mu się w tej chwili prawdziwym, czarnym dyamentem... aż żal rozniecać ogień klejnotem takim...

Ale darmo! mróz coraz to silniej chwyta, i parę z oddechów zamienia w lodowatą na ścianach wilgotnych powłokę, już cypel lodu lśnią na pierzynce kołyski, w której Wicuf nieboraczek kwili żalownie. Stróżka porusza się niespokojnie i chwyta za pudełko zapalek.

— Podpalę — mówi do męża — rozgrzejesz się przed służbą przy ogniu a Wicuf skrzeczeć przestanie.

Już dudni i skwierczy w piecyku, w którym znikł węgla zapas cały, — wesoła luna zalewa ciemną norę Jędrzejów. Tymczasem zegar wydzwaniania godzinę szóstą, stróż wdziewa kożuch, naciska na głowę czapkę z blachą urzędową, bierze stołek pod pachę i siada w bramie «na dyżurze».

Skończył się jego dzień «pański».

*

Skulony i chmurny Jędrzej zerkał z podobą, jak przystało na służkę policyjną, ku przesuwanym się przez bramę przechodniom. Nic «podejrzanego» nie dostrzegając, a godziny dyżuru płynęły leniwo. Stróż począł dumać, rozmarzała go muzyka jań-

czarek, coraz to głośniejsza i rażniejsza, bo mróz szedł ostry i wzmagal się ruch uliczny. Mknęły błyskawicą dwukonne saneczki a doróżkarskie szkapę, jakby dumne z «kawalerskiej jazdy», zadzieraly lby wysoko a sztywno, tak jak to gdzieindziej czynią tylko wymusztrowane bieguny marsarskie; a może pyszniły się te dryndziarskie rumaki, że płyną jakby w barwnym obłoku, bo z ich grzbietu falowały siatki żółte, błękitne, czerwone, zielone; umocowano je drugim końcem do wasaga saneczki, by ochronić woźnicę i gościa od pocisków grudek śniegu, które często wyrwały się z pod kopyt końskich; przeraźliwe, przeciągłe «he-ep! hep!» — z «drogi!» zniecierpliwionych doróżkarzy, rozdzierało powietrze a koniska rwały, gnały naprzód, a dzwoneczki gulgotały, jęczały, dzwiewczały: dyń, dzin, dyń, dzin, dyń!...

Podzwięki te oszłomily Jędrzeja, z żalem pomyślał: czemu to nie lato? na harmonijce zagrałbym sobie... i mruzcąc począł jakiegoś mazurka, aż rozmarzył się i zasnął. O czem to śnić może taki stróż kamienny? A no chyba o tem, ile to będzie

Wreszcie przemawiał jeszcze raz ksiądz dr. Żyguliński, i na podstawie pisemek ks. Stojalowskiego, które miał pod ręką, udowadniał jak on szedł ze socyalistami, jak brał pieniądze od rządu i żydów. Samolubstwo bezgraniczne cechuje ks. Stojalowskiego na każdym kroku, dlatego musimy wątpić w szczerść jego zamiarów dla dobra ludu. Niechaj się zresztą pogodzi z biskupami, a wtedy księża nie będą wcale przeciwko niemu występować.

W końcu wybrano 20 mężów zaufania dla parafii gromnickiej a lud gorąco dziękował za urządzenie wiecu i prosił usilnie, by znowu w jesieni podobne zgromadzenie urządzić.

Jeden z wicowników.

Karty pocztowe.

Z Lwowa.

W Sejmie stawił poseł Paszkowski wniosek o przyspieszenie obocławianialowego brzegu Wisły (czas wielki, bo powodzie niszczą dobytek! Red.) a poseł Stecki o przyspieszenie przymusowego zabezpieczenia od ognia. Poseł Kramarczyk żądał złagodzenia przepisów o egzekucyi sądowej a poseł Jabłoński domagał się zaprowadzenia języka polskiego w służbie wewnętrznej kolei żelaznych, poczty i żandarmeryi.

W myśl zasad naszego stronnictwa stawili posłowie Krempa i Potoczek dwa doniosłe wnioski: pierwszy domagał się wniesienia ustawy o państwowej sprzedaży wódki, a drugi żądał wydania ustawy o dobrach rentowych. Komisya budżetowa uchwaliła na pomnik Mickiewicza we Lwowie zasilek w kwocie 20.000 koron.

Na szkołę koszykarską ks. Byczyńskiego w Albigojowej, uchwalił Sejm 300 zlr. zasilku rocznego.

Odpowiadając na zapytanie posła Zolla w Sejmie co do poszukiwania córki żyda Aratena w klasztorze w Kętach przez policyę, nazwał komisarz rządu rewizyę klasztoru **najściem nieprawnem** i zaznaczył, że prezydentem namiestnictwa wytknęło w sposób stanowczy to nieogłędne postąpienie, które naraziło władzę na zarzuty, uwiaczające jej powadze a niestety niezupełnie nieuzasadnione.

Z Pragi czeskiej.

Utworzyło się tutaj nowe »stronnictwo ludowe«. Dążyć ono będzie do utrzymania związku narodów słowiańskich, ale potępia tych Słowian, którzy chcą się rzucić w objęcia Rosyi. Zasady to pochwały godne, lepsze niż wniosek o zaprowadzenie nauki języka rosyjskiego w gimnazyjach czeskich. Naszem zdaniem źle zrobili posłowie czescy, że nie domagali się zaprowadzenia nauki języka polskiego. Wniosek taki nie podobal by się także Niemcom a wzmocniłby węzły wzajemności słowiańskiej. Czesi tylko w połączeniu z nami a nie z Rosyanami mogą coś zyskać.

Z Wiednia.

Umarł tu arcybiskup solnogradzki (z Salzburga) kardynał Haller w 75 r. życia. —

Z Carogrodu nadeszła wiadomość o zgonie »Iwa z pod Plewny« generala Ghazi Osmana baszy, który w roku 1877 podczas wojny turecko-rosyjskiej odznaczył się bohaterską obroną twierdzy Plewny przeciwko Moskalom. Była to osobistość tajemnicza, jedni upatrywali w nim marszałka francuskiego Bazaine'a, który wslawił się obroną Metz w wojnie prusko-francuskiej inni mniemali, że pod turbanem tureckim ukrywa się nasz dyktator Langiewicz lub general Czajkowski. Tymczasem okazało się, że Osman basza był rzeczywistym Turkiem.

W sejmie dolno-austryackim stawili posłowie antysemitcy wniosek tej treści: »Wzywamy rząd, aby żydów kazal śledzić jak najostrzej, a mianowicie żeby otoczył osoby, mieszkające u żydów, bo osobom tym grozi niebezpieczeństwo. Dalej spraw, które dotyczą żydów, nie trzeba powierzać urzędnikom żydowskim, bo tym wierzyć nie można. Na żydowskich rabinów i rzeźników trzeba szczególną zwrócić uwagę. Potrzebne to ze względu na nadchodzące żydowskie święta wielkanocne, ponieważ prawdą jest, że żydzi do swych ceremonii religijnych potrzebują krwi chrześcijańskiej».

Cesarz Franciszek Józef jedzie 5 maja do Berlina. Odwiedziny te nie wróżą nic dobrego, bo wiadomo, że cesarz niemiecki, Wilhelm II. jest bardzo nieprzychylnym dla wszystkich Słowian.

Z Petersburga.

Rewolucyjne pisma rosyjskie zagraniczne rozpuszczają pogłoskę, że car awanturuje się z tancerką Krzemieńską (Polką) i że chory jest umysłowo. Tymczasem prawdą jest, że plotki te rozpuszczają zauszniczy Pobiedonosew, naczelnika cerkwi rosyjskiej, któremu nie podoba się wpływ do broczymy młodej carowej na Mikołaja II. Carowa zaprowadza porządki w gospodarstwie pałacowym, odkrywa łapowników — ztąd gniewy czynowników.

Z Londynu.

W okolicy Bloemfontein stoczono znowu kilka potyczek. Burowie osaczyli i wzięli do niewoli 450 Anglików, tak, że w ciągu tygodnia armia angielska utraciła około 1000 ludzi. Na odwrót udało się Anglikom wziąć do niewoli oddział Burów złożony z 57 ludzi, przyczem zginął w walce general Burów Villebois. W Pretorii odbył się okazały pogrzeb generala Jouberta.

Burowie grzmocą Anglików, aż miło! W ubiegłą sobotę w bitwie pod Markatsfontain stracili Anglicy 900 jeńców, 600 zabitych i 12 wozów z żywnością. Nadto ostrzeliwują Burowie miasto Mafeking coraz natarczywiej.

Z Paryża.

Rząd francuski posuwa się coraz dalej w walce przeciwko duchowieństwu katolickiem. Teraz zakazał zakonnikom odprawiać misy i słuchać spowiedzi. Na czele teraźniejszego ministerstwa francuskiego stoi mason Waldeck-Ronsean a nadto jeszcze kilku ministrów należy do loży masonskiej.

W Wielką sobotę otwarto uroczyste

wystawę wszechświatową czyli wielki kiermasz paryski.

Z Brukseli.

Okazuje się, że Belgijczycy trzymający stronę Burów mieli zamiar urządzić kocią muzykę dla przejeżdżającego przez Brukselę angielskiego następcy tronu. Zamiar ten podniecił widocznie anarchystę Sipida do zamachu. Sipido głośno żałuje że nie udało mu się zastrzelić księcia Walii.

Z TYGODNIA.

Zmarli. S. p. Rafał Jarecki nauczyciel 1 klasowej szkoły w Czulicach w powiecie krakowskim zmarł dnia 1 kwietnia br. w 29 roku życia a w 8 służby nauczycielskiej, pozostawiwszy bez żadnego zapotrzenia dziecko 8 miesięczne. Zmarły przed 7 miesiącami pochował żonę, a obecnie sam wśród wielkiej nędzy zakończył życie. J. W. p. hrabina Teresa Wodzicka z Kościelnik, dowiedziawszy się o położeniu zmarłego nauczyciela, który wyschniętą rękę wyciągał po posilek, którego nie było za co kupić, pospieszyła z pomocą przesyłając 20 zlr. zapomogi i gotowy posilek. Posłano do Krakowa po wiktuały, ale za nim te przywieziono nauczyciel oddał Bogu ducha.

Na pogrzeb, który się odbył dnia 3 kwietnia b. m. przybył Wbny ks. Ignacy Biulek proboszcz z Górki kościelniczej, ks. Uryga jako delegat c. k. Rady szkolnej okręgowej, pp. Dembscy właściciele Czulic, Jan Bocheński przewodniczący Rady nk. m., okoliczne nauczycielstwo i miejscowa ludność. Mowę pogrzebową wygłosił ks. Bielski proboszcz miejscowy i ks. Uryga.

Niemowłóciem po zmarłym nauczycielu zaopiekował się c. k. inspektor szkolny p. Józef Spis, dając piękny przykład ofiarności i życzliwości dla nauczycielstwa. —

W Łękach, w powiecie białskim, zmarł w 77 r. życia Antoni Wrotnowski, jeden z założycieli warszawskiego »Słowa«, pierwszy dyrektor galic. Banku krajowego. —

W Pradze czeskiej zmarł w 71 roku życia b. poseł do Rady państwa i Sejmu czeskiego, dr. Emanuel Tonner. Zmarły był przez całe życie jednym z najgorętszych przyjaciół narodu polskiego, którego historię i literaturę znał wybornie i wysoko cenil. S. p. Tonner spędził długie lata wśród Polaków; był on dawniej w Przemyślu i Rzeszowie profesorem gimnazyalnym.

— W Żytomierzu zmarł śp. *Strzelecki*, emeryt, który cały swój majątek, wynoszący przeszło 20.000 rubli, zapisał w równych częściach na rzecz Kasy Mianowskiego, akademii umiejętności w Krakowie i gimnazjum w Cieszynie.

Włodzimierz Rogosz, akademik, w 20 roku życia w Zborówku pod Wieliczką. Zmarły był synem znanego powieściopisarza s. p. Józefa Rogosza, na nim wygasa ród Rogoszków.

Wykłady z historii polskiej w »Domu robotniczym przy ul. św. Tomasza l. 37

roboty ze zmiataniem coraz obficiejszy sypiącego śniegu, ile miedziaków wpłynie dziś po jedenastej od spóźnionych domowników; a głównie jaka też kolenda skapnie do jego czapki za życzenia noworoczne... Ach, ta kolenda, jakżeż na nią liczą i żona i dzieci-ciszka... I śpiący stróż ujrzał we śnie pucłowaty buziak swego najmłodszego, swego Wicusia i uśmiechnął się...

Śmiała się także, chichotała rozbawiona Warszawka, używała »państwa« na święty Szczepan namiętnie, im głębiej zapadała noc. Zawsze szumiące jak prąd Wisły szerokiej, zawsze podniecone życie stolicy naszej, wre i kipi zwłaszcza wtedy, gdy tłumy rozochoczone widowiskami teatralnymi, cyrkowymi i koncertami, rozleją się po mieście, poczują pchać się do cukierni, restauracyi, baru, kawiarni. Tej nocy fala ludzi, płynąca Marszałkowską, wstrzymała się nagle na narożniku Złotej, umilkły śmiechy, rozigrane Warszawianki sposepniały... Cóż się stało? Nic, tylko oddział żandarmów spieszył gdzieś... ale gdzie? po co?

W tłumie echo poniosło szept:

Rewizya!

*

Zabrzęczały szablice, zadzwoniły ostrogi przed kamienicą stróża Jędrzeja a stróż — spi...

Wstrząsnął go żandarm za ramię i Jędrzej, przecierając oczy — widzi, jak naczelnik żandarmów zapisuje na niego... wyrok wydalenia...

Poszli do oficyny, gdzie mieszkają studenci, jeden tylko żandarm z wylęknionym stróżem pozostał w bramie.

Jędrzej nie miał jeszcze czasu namyśleć się, jak powiedzieć żonie o smutnej nowinie... czuł tylko, że zostanie wyrzucony na bruk, straci dach nad głową...

W tem, z jak wężła narożnego domu wysunął się jakiś przechodzień, jęknął i runął na śnieg... W świetle księżycy błysnął nóż i zawarowało: masz zdrajco!

Zabójca przemknął się, jak cień, ale dostrzegło go czujne oko żandarma, który krzyknął do stróża: łapaj!

Jędrzej rzucił się w pościg za uciekającym.

Do drzwi izdebki Jędrzejów kołaczę dwóch stójkowych. Przydzwigali stróża z krwawą raną na czole, którą mu zadął żelaznym obuchem ścigany morderca. Znużdziło ich pukanie, więc podparli drzwi i wyważyli.

W sieni zawoniało obrzydliwie od... czadu. Policyant pobiegł do telefonu, żeby za wezwać »Pogotowie«.

W kilkanaście minut zjechała karetka, »Litwinka«, lekarz »Pogotowia« rozejrzał się w izdebce, przystąpił do łóżek, w których spali snem wiecznym żona, matka i pięcioro dzieci Jędrzeja, — badał, nasłuchiwał, ratował, aż w końcu zmęczony, wyrzekł straszne słowo:

Zapóźno! zac zadzeni!

*

Stróż ocknął się na chwilę, gdy lekarz obmywał mu ranę — powiódł błędnym wzrokiem po trupach swoich ukochanych i z piersi jego uleciało ostatnie westchnienie: siła złego — na jednego!

Włodzimierz Raszewski.

odbywać się będą w dalszym ciągu w nadchodzącym tygodniu, mianowicie w czwartek 19 kwietnia o godzinie 8 wieczorem mówić będzie p. Przeorski a w niedzielę 22 bm. o godzinie 7 wieczorem p. Popkowski o wojnach kozackich, szwedzkich i tureckich.

Władze rosyjskie nie pozwalają dalej usługiwać żydowskiemu kelnerom w szynkach i restauracjach chrześcijańskich, żandarmit pilnują, żeby żydzi zdejmowali czapki podczas procesji i wtedy, gdy ksiądz idzie z Panem Bogiem, wreszcie w celu zgniecenia przemysłnictwa, władze rosyjskie wydały zakaz, zabraniający żydom mieszkać w pasie granicznym w promieniu 40 wiorst od granicy.

Nowe pismo. W Dąbrowie począł wychodzić z dniem 1 kwietnia nowy dwutygodnik «Kuryer Dąbrowski», mający na celu chronić ten powiat przed zalewem socjalizmu. Jako wydawca podpisuje «Kuryera Dąbrowskiego» ks. A. Wilczkiewicz, jako redaktor odpowiedzialny p. J. Nowak. Pierwszy numer przedstawia się bardzo dodatnio. Nowemu pismu zaselamy serdeczne: «Szczęść Boże!»

Jubileusz Dra Jordana. Grono obywateli ogłasza odezwę, ażeby z powodu 30letniego jubileuszu znanego dobroczyńcy Dra Jordana, utworzyć fundusz na budowę domów robotniczych. Piękna myśl!

Ukarani żydzi. Sąd krakowski rozpatrywał w ubiegłym tygodniu sprawę napadu żydów na Maryę Jacobównę, która po ochrzczeniu wyszła za mąż za p. Swierczka do Wieliczki. Bernard Jacob skazany został za gwałt publiczny na 5 miesięcy więzienia obostrzonego jednorazowym postem co miesiąc. Leinkram za współwinę skazany na 3 miesiące więzienia, Goldstein za współwinę na 2 miesiące więzienia.

Miłosierdziu naszych czytelników polecamy niewidomego Baranowskiego, członka «Przyjaźni». Składki na nieszczęśliwego, który wraz z rodziną znajduje się w nędzy, redakcyja pisma naszego chętnie przyjmuje.

III Zjazd historyków polskich odbędzie się w Krakowie, bezpośrednio przed obchodem jubileuszowym Uniwersytetu, w dniach 4, 5 i 6 czerwca. Na wyznaczenie tego terminu wpłynęła okoliczność, iż w dniach 3 i 4 czerwca będzie obradować Zjazd nauczycieli szkół średnich; chodzilo zatem o to, aby ułatwić gościom krakowskim udział w obu zgromadzeniach.

Dla włościan. Wydział powiatowy krakowski rozpoczął rozdawanie pożyczek bezprocentowych na zasiewy wiosenne dla dotkniętych klęskami włościan. Pożyczki w ogólnej sumie około 30.000 koron rozdane będą między 787 włościan. W tym celu też wyjadą na powiat delegaci wydziału powiatowego. Osobno delegaci rządu rozdawać będą bezpłatnie najuboższym włościanom w naturze ziemniaki i jęczmień. Zapomogi te w istocie bardzo potrzebne są ludności, przednowek bowiem tegoroczny z powodu przedłużającej się zimy będzie niezwykle ciężki.

Wojsko — a niedziela! Dzięki interpelacyi polskich posłów: ks. Pastora i pp. Kozłowskiego i Znamierskiego, w sprawie oburzającego lekceważenia religii katolickiej, przez katolicką władzę wojskową w katolickim państwie — przyrzekł minister hr. Welserheimb, iż dotąd nie będą miały miejsca kontrole wojskowe i pobory rekrutów w niedziele i święta.

Towarz. im. Matejki odbyło swe zgromadzenie. Wydział przedłożył sprawozdanie rachunkowe za rok 1899 ułożone przez Bolesława Wojsym Antoniewicza. Majątek Towarzystwa wynosi 62.518 złr. 28 ct. z czego sam «Dom Matejki» przedstawia wartość 38.918 złr. 34 ct., a zbiory 14.942 złr. 50 ct. Przychód w roku zeszłym przedstawia kwotę 2.737 złr. 89 ct., z czego w drodze składek wpłynęło 1.444 złr. 91 ct. Jako czysty dochód pozostało 532 złr. 45 ct.

Klamka zapadła! Komisya gminna uchwaliła statut miasta Krakowa bez uwzględnienia żądań stronnictwa kat.-narodowego, aby rzemieślnikom i robotnikom przyznano osobne mandaty. Nie pozostaje nam zatem nic innego, jak zakrzatnąć się żywo, ażeby do Rady miejskiej weszli nasi zwolennicy.

Im wcześniej katolicko-narodowi rzemieślnicy i robotnicy rozpoczną w tym kierunku agitacyę, tem lepszy będzie wynik wyborów. Bracia! do dzieła w imię Boże!

Dyrektorem teatru lwowskiego wybrany został ostatecznie były dyrektor teatru krakowskiego p. Tadeusz Pawlikowski.

Galicyjski Bank hipoteczny miał w roku ubiegłym 1.011.608 złr. 78 ct. czystego zysku.

Przemysłowcy krakowscy postanowili utworzyć oddział «związku austriackich przemysłowców» z siedzibą w Krakowie.

Dochodzi nas oświadczenie następujące: «**Zygmuntowi Mikołajskiemu.** Na podle i nędzne napaści, nie myślę odpowiadać.

A. Stróżyński».

Do powyższego oświadczenia redakcyja «Łączności» — nadmienić może tylko tyle: grubiańskie wyzwiska «Mieszczanina» na wydawcę pisma naszego dowodzą, jak niewygodnym jest p. S. dla kliki, której jedynym celem: łowić ryby w mętnej wodzie! Wolno pewnemu zwierzęciu na księżyc szczekać, wolno i osobnikom z pod ciemnej gwiazdy szarpać dobrą sławę bliźniego w rewolwerowych pismach. Jesteśmy jednak przekonani, że publiczność, której nasunęła się przypadkowo na oczy niecna napaść «Mieszczanina» mogła co najwyżej westchnąć w myśl niemieckiego przysłowia: Ot kolo młyńskie kręci mi się w głowie — to znaczy — że hałas, tartas, rwetes, wrzawę wszczętą w «Mieszczaninie» po to tylko, żeby — był huczek. Wylaniający się z ulicznych wyzwick zarzut, jakoby St. miał stosunki z «kliką klerykalno-stańczykowską» i był przez nią oplacany, odpieramy z całą stanowczością.

Przymierze mieszczaństwa. W uzupełnieniu naszego sprawozdania o pobycie naszych pełnomocników we Lwowie, podajemy jeszcze z listu jednego z członków deputacyi następujące szczegóły:

Deputacyja stawiała się u referenta statutu miejskiego miasta Krakowa w Sejmie posła p. Hupki i przedłożyła wyczerpująco swoje żądania. Niestety, obietnicy stanowczego popierania słusznych naszych żądań deputacyja nie otrzymała, bo kiedy delegat Stróżyński domagał się od szanownego posła referenta, ażeby uczynił wszystko co możliwe i kiedy na oświadczenie jego, że większości co do rozszerzenia liczby mandatów nie otrzyma, p. Stróżyński żądał żeby się mimo to o słuszne nasze prawa upomniał, oświadczył p. Hupka, że w takim razie zmuszonym byłby złożyć referat, a tego uczynić nie może. Delegaci udali się do wiceprezydenta miasta p. Michalskiego, prosząc go o ułatwienie zebrania kilku radców miejskich aby niejako oficjalnie podziękowanie swoje złożyć im mogli. Jako poseł do Sejmu przyrzekł p. M. ze swej strony słuszne nasze żądania poprzeć. Nie mniej powodowany wielką życzliwością wypytywał się o stosunki rękodzielnicze i udzielił delegatom wiele cennych rad i wskazówek szczególnie co do organizacyi mieszczańskiej, stawiając nie bez słuszności za przykład, że 35 radców mieszczańskich w radzie miejskiej lwowskiej zasiada, co i w krakowskiej nastąpić powinno. Dodawszy delegatom otuchy, żeby się nie zrażali bo początki choć trudne przy wytrwałości muszą mieć powodzenie, zapewnił że rękodzielnicy krakowscy zawsze, kiedy się okaże tego potrzeba mogą liczyć na mieszczaństwo i rękodzielników lwowskich, że im życzliwości i pomocy nie odmówią.

W Strzelnicy mówił między innymi delegat p. A. Stróżyński wyjaśniając pobudki, które spowodowały wysłanie deputacyi a dalej podniósł zasługi i zrozumienie obowiązków obywatelskich mieszczan lwowskich. Podczas wyborów do Sejmu, uratowało ono nie tylko honor, cześć i godność stanu mieszczańskiego i rękodzielniczego lwowskiego, ale także honor stolicy, i całego kraju. W tym znamienym fakcie mówił dalej, mięści się odpowiedź dla wszystkich przewrotowców, dla wszystkich sprzymierzonych z nimi pism, które powstały z brudu, z grabieży. Tacy, którzy noszą na swoim czole piętno zdrajców, obrazić was nie mogą a siłą przetrwać się wszystko i wszystkich, którzy na szkodę naszego

narodu, naszego społeczeństwa pracują, i dlatego przynosimy wam to podziękowanie imieniem tych co nas wysłali, przynosimy wam datek, który się odbił głośnie echem w całym kraju i składamy go na ręce wiceprezydenta miasta p. Michalskiego wznosząc okrzyk na cześć mieszczaństwa lwowskiego: Niech żyje!!!

Namiętne spory wybuchły po gazetach z powodu przedłożenia Sejmowi wniosku posła Hupki o majoratach włościańskich. Wniosek ten mógłby Sejm uchwalić wtedy tylko, gdyby równocześnie wniesiono i uchwalono ustawę o tworzeniu włości rentowych. Młodzi synowie włościańscy, splaceni przez starszego brata, nabywaliby bezwzględnie dobra rentowe, pozostaliby przy ziemi i żywiliby wdzięczność dla kraju i rządu. Włości rentowe mają w Niemczech wielkie powodzenie.

Jeżeli komisya Sejmowa nie rozszerzy wniosku posła Hupki w kierunku, wskazanym w programie naszego stronnictwa, to jest, jeżeli nie zaprowadzi posiadłości rentowych, regulując prawo spadkowe i sprawę podzielnosci gruntów — w takim razie lepiej było dla kraju, gdyby p. Hupka schował swój wniosek do kosza! Takie jest zdanie «Łączności» i Stronnictwa katolicko-narodowego.

Wielkie manewry odbędą się w tym roku na przestrzeni od Sanoka do Sącza w okolicy Jasła i Krosna. Weźmie w nich udział 165 batalionów piechoty, 18 pułków konnicy, pułk trenu, 64 baterie kanonierów. Główna kwatery cesarska będzie prawdopodobnie w Jasle. Ćwiczenia będą na tem polegać, że oddział wojsk z Węgier będzie zdązał z góry ku Przemyślowi, ale wojska z tej strony gór będą mu w tem przeszkadzać.

Staną na przeciw siebie przeważnie pułki słowiańskie, złożone z huculów, górali tatrzańskich, mieszkańców Beskidu, Rusinów galicyjskich i węgierskich, Polaków z Galicyi, Ślązka i Spizu, Słowaków, Morawian i Czechów.

Pisma antysemityczne. Na zapytanie jednego z prenumeratorów z Wieliczki odpowiadamy, że liczba pism antysemitycznych z każdym rokiem w kraju naszym wzrasta. Najwybitniejszymi są: «Ruch katolicki», «Głos Narodu», «Dziennik polski», «Naród», «Echo przemyskie», «Jedność», «Głos rzeszowski», «Obrona ludu», «Krzyż» i t. d.

Strejk węglowy zakończył się prawie wszędzie. W Morawskiej Ostrawie prawie wszyscy robotnicy wrócili do pracy. Wyjątki panują tylko w kilku szybach w rewirze kładweiskim i pilzneńskim.

Notaryusza Rogalskiego, oskarżonego o występki lichwy i namawiania świadków do fałszywych zeznań skazał sąd krakowski na 3 miesiące więzienia. Przeciw temusamemu notaryuszowi wniosła akt oskarżenia prokuratoryja rzeszowska, cytując kilkadziesiąt wypadków lichwy i mnóstwo osób poszkodowanych. — Ryba cuchnie od głowy.

WESOŁY KĄCIK.

Pomnik a włościanie. W Królestwie Polskim wnoszą teraz w różnych stronach pomniki cara Aleksandra III. drogą «dobrowolnych składek». W pewnej wiosce pod Warszawą włościanie zgodzili się bez szemrania na wystawienie pomnika, gdy atoli urzędnik zawołał ich żeby każdy zapłacił rubla, poczciwi włościanie wysłali do władzy starszego kumotra, który, skrobiąc się za uchem pytał: Panie naczałstwo, nie możnaby to tego rubla — odsiedzieć?!

Najdłuższy człowiek w Warszawie. Któż nim jest? Pewien bogaty a strasznie ograniczony dziwak, który bawi się w wydawcę pism. «Głową» (burmistrzem) jest w Lucku, a nogami w Warszawie.

Oj, te stolowe nogi!

Prez z wyzyskiem żydowskim!
Wspierajmy przemysł ojezysty!
Zakład stolarski
BRACI LIGĘZÓW
w Krakowie ul. św. Marka l. 31
przyjmuje zamówienia
na wszelkie roboty stolarskie i artystyczne